

RAPORT DE EVALUARE POST IMPLEMENTARE A PROIECTULUI

Denumirea proiectului:	„Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces către Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, r-nul Ocnîța”
Codul proiectului:	N5029
Perioada evaluării:	mai 2025
Regiunea de Dezvoltare	Nord
Obiectivul 2	Creștere economică sustenabilă în RDN
Măsura 2.4	Dezvoltarea potențialului și infrastructurii turistice
Aplicant	Consiliul raional Ocnîța
Beneficiar	Consiliul raional Ocnîța, APL Calarașovca
Bugetul total al proiectului lei	22 481 307,32 MDL
Suma alocată din FNDR lei	22 481 307,32 MDL
Contribuția aplicantului, mii lei:	
Alte surse	
Raportor (nume, prenume, funcția)	Nina BÂNDIU
Supervizor (nume, prenume, funcția)	Ala CUCU, șef secție monitorizare și evaluare ADR Nord
Coordonat (nume, prenume, funcția)	Maria PRISACARI, director ADR Nord

Sumar executiv:

Prezentul raport vizează evaluarea proiectului „Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces către Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, r-nul Ocnîța”, implementat în perioada noiembrie 2020 – decembrie 2021, cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR).

Proiectul a fost depus în cadrul Concursului de proiecte 2016, inclus în Documentul Unic de Program (DUP) 2017–2020 aprobat prin HG nr. 203/29.03.2017 și a fost implementat de către ADR Nord. A fost aprobat spre finanțare în baza Deciziei CNCDR nr. 23/20 din 04.08.2020, cu un buget total de 24.012.500,00 MDL.

Contractul de finanțare a fost semnat la data de 03.09.2020 între ADR Nord, Consiliul Raional Ocnîța și patru parteneri locali: primăriile din satele Calarașovca, Unguri, Arionești și Pocrovca. Lucrările de construcție au demarat în noiembrie 2020, conform Ordinului ADR Nord nr. 88/b din 06.11.2020, și s-au desfășurat pe parcursul a 11 luni, fiind executate de către SRL „Magistrala Nistru”, în baza Contractului de antrepriză nr. 167/03.11.2020.

Obiectiv general:

Crearea oportunităților de includere în circuitul turistic cultural și religios național și internațional a Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, contribuind la creșterea potențialului turistic și a atractivității raionului Ocnîța și a Regiunii de Dezvoltare Nord.

Obiective specifice:

1. Modernizarea infrastructurii de acces spre Mănăstire prin construcția unui tronson de 4,62 km pe traseul Otaci– Calarașovca –Unguri;
2. Promovarea turismului monahal și a patrimoniului cultural și natural din zonă.

Tipuri de lucrări executate:

- Construcție drum și trotuare: 3,92 km cu îmbrăcăminte rigidă;
- Reparația a 2 poduri;
- Amenajarea unei stațiuni de popas (2 foișoare);
- Construcția unei parări și a unui grup sanitar;
- Construcția rețelelor de apă, canalizare și iluminat pentru stațiunea de popas;
- Confectionarea și instalarea a 2 panouri informative.

Valoarea lucrărilor:

- Lucrări de construcție/montaj: **22.323.225,54 MDL**;
- Servicii responsabil tehnic: **153.583,78 MDL**;
- Panouri informative: **4.500 MDL**;
- **Total achitat: 22.481.307,32 MDL.**

Beneficiari direcți:

- 1.590 locuitori ai s. Calarașovca;
- 1.375 locuitori ai s. Unguri;
- 50 slujitori ai Mănăstirii.

Beneficiari finali:

- Turiști locali și regionali din raionul Ocnîța și localitățile limitrofe;
- Vizitatori din Ucraina (Moghiliov–Podolsk, Bronîța);
- Circa 5.000 de turiști anual (grupuri de familie, școlari, studenți, pelerini).

Indicatori de produs realizați:

- 3,92 km drum modernizat și trotuare pe ambele părți;
- 2 poduri reabilitate;
- 1 stațiune de popas, 1 parcare, 1 grup sanitar;
- 2 panouri informative.

Indicatori de rezultat realizați:

- Infrastructura pentru transport și agrement turistic este funcțională;
- Populația locală este informată despre investiții și importanța obiectivului;
- Au fost organizate 2 cursuri de instruire pentru potențiali prestatori de servicii turistice;
- Sectorul „Turism” a fost integrat în planificarea locală a raionului Ocnîța.

Efecte planificate:

1. Proiectul poate fi replicat în alte raioane din RDN ca model de bună practică;
2. Rezultatele obținute și promovarea acestora contribuie la dezvoltarea turismului cultural și religios în regiune.

Recepția lucrărilor și transmiterea bunurilor:

- Recepția finală a fost efectuată la 22.12.2021, conform Procesului-verbal nr. 76;
- Transmiterea oficială a setului de acte justificative a avut loc prin Actul de predare-primire nr. 28/1235 din 28.02.2022, aprobat de MADRM prin Ordinul nr. 09/b din 22.02.2022;
- *Valoarea totală* a lucrărilor executate și serviciilor prestate conform Anexei nr.1 la Actul de predare-primire este de **22.481.307,32 MDL**.

Asigurarea durabilității:

În anul 2023, prin Dispoziția nr. 32/12.04.2023 a președintelui raionului Ocnîța, în baza HG nr. 236/2019 și nr. 873/2020, drumul național republican R14.2 Unguri–Otaci a fost transmis cu titlu gratuit în administrarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor, care asigură întreținerea durabilă a acestuia.

Scopul evaluării și metodologia aplicată:

Activitatea de evaluare ex-post a proiectului a fost inclusă în *Planul anual al ADR Nord pentru monitorizarea durabilității și evaluarea impactului proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2025*.

Exercițiul de evaluare a fost realizat în conformitate cu prevederile *Instrucțiunii privind monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor de dezvoltare regională*, aprobată prin Ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) nr. 149 din 23.07.2021.

Scopul principal al evaluării a fost de a aprecia eficacitatea acțiunilor întreprinse, progresul realizat în raport cu obiectivele stabilite, precum și de a estima contribuția proiectului la atingerea obiectivelor politicii de dezvoltare regională și la diminuarea disparităților teritoriale.

Evaluarea a fost realizată în baza unei metodologii combinate, care a inclus:

- Analiza documentară a dosarului proiectului (contracte, rapoarte, procese-verbale, note informative);
- Vizita de monitorizare post-implementare la fața locului, efectuată de specialiștii Secției Monitorizare și Evaluare din cadrul ADR Nord;
- Discuții directe cu președintele și vece președintele raionului Ocnîța, cu reprezentanții Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului”, inclusiv stareța lăcașului.

Analiza a urmărit: *identificarea rezultatelor reale* obținute în cadrul proiectului, a *factorilor de succes*, precum și a *eventualelor limitări* care au afectat implementarea și sustenabilitatea.

Evaluarea a fost orientată spre *evidențierea lecțiilor învățate* și a *posibilităților de replicare a proiectului în alte regiuni*.

În urma acestui exercițiu, a fost elaborat prezentul Raport de evaluare post-implementare, care conține constatări, concluzii și recomandări ce vizează consolidarea impactului și asigurarea valorificării durabile a rezultatelor obținute.

Descrierea contextului implementării proiectului:

Pentru a facilita accesul turiștilor către obiectivul de patrimoniu Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din satul Calarașovca, raionul Ocnîța, Consiliul Raional Ocnîța, în parteneriat cu Autoritatea Publică Locală Calarașovca, a inițiat proiectul „Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces către Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”.

Misiunea principală a proiectului, conform cererii de finanțare, a fost *dezvoltarea infrastructurii turistice și valorificarea patrimoniului istoric și cultural al raionului Ocnîța*, prin crearea unei conexiuni funcționale și sigure cu un important obiectiv spiritual și cultural.

Proiectul a fost gândit ca parte a unui circuit turistic monahal strategic, conectând raionul Ocnîța cu raionul Dondușeni (localitățile Arionești și Pocrovca) și cu Punctul Vamal Unguri (R. Moldova) – Bronița (Ucraina). Punctul vamal a fost conceput inițial pentru traficul auto, în prezent funcționează și ca punct de trecere pietonală frecventat de pelerini ucraineni care vizitează Mănăstirea.

Înainte de implementarea proiectului, drumul de acces cu o lungime de 4,62 km se afla într-o stare extrem de degradată, cu fisuri, gropi și porțiuni impracticabile, mai ales în condiții meteorologice nefavorabile. Pe acest segment de drum circulau zilnic peste 300 de autovehicule și autocare, transportând pelerini și turiști. Starea necorespunzătoare a drumului afecta:

- Dezvoltarea turismului religios și ecologic;
- Securitatea circulației rutiere;
- Atractivitatea peisagistică a zonei;
- Calitatea vieții locuitorilor din zonă;
- Protecția mediului înconjurător, prin creșterea emisiilor și a uzurii vehiculelor.

În acest context, proiectul a prevăzut următoarele intervenții esențiale:

- Renovarea capitală a 3,92 km de drum cu îmbrăcăminte rigidă și trotuare pe ambele părți;
- Reconstrucția capitală a 2 poduri;
- Construcția unei stațiuni de popas dotate cu 2 foișoare;
- Amenajarea unei parcări și a unui grup sanitar public.

Prin aceste investiții, proiectul a contribuit la:

- Creșterea siguranței și confortului deplasării pentru locuitori și turiști;
- Revitalizarea turismului religios și ecologic în zonă;
- Crearea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea relațiilor inter-monahale și colaborări internaționale;
- Păstrarea și conservarea patrimoniului religios și a zonei înconjurătoare;
- Integrarea Mănăstirii în traseul turistic național nr. 9 – „Bijuteriile arhitectonice medievale”.

Astfel, implementarea proiectului a răspuns unei nevoi reale și urgente a comunității și a contribuit direct la consolidarea identității culturale și turistice a Regiunii de Dezvoltare Nord.

Descrierea proiectului de dezvoltare regională și a obiectivelor setate:

Proiectul nr. N5029, intitulat „Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces către Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, r-nul Ocnîța”, a fost depus în cadrul Apelului de propuneri de proiecte din 2016, lansat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Consiliul Raional Ocnîța este beneficiarul principal al proiectului.

Proiectul a fost inclus în Documentul Unic de Program (DUP) 2017–2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 203 din 29.03.2017, și a fost aprobat spre finanțare în baza Deciziei CNCDR nr. 23/20 din 04.08.2020. Implementarea proiectului a fost realizată de ADR Nord, în perioada noiembrie 2020 – decembrie 2021, cu un buget total aprobat de 24.012.500,00 MDL.

Obiectivele proiectului

Obiectiv general:

Crearea oportunităților de includere în circuitul turistic cultural și religios, național și internațional, a Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, prin dezvoltarea infrastructurii de acces, contribuind astfel la creșterea atractivității turistice a raionului Ocnița și a întregii Regiuni de Dezvoltare Nord.

Obiective specifice:

1. Modernizarea infrastructurii de acces către Mănăstire, prin construcția a 4,62 km de drum local pe traseul Otaci– Calarașovca –Unguri.
2. Promovarea turismului monahal prin valorificarea patrimoniului istoric, cultural și natural din zonă.

Cadrul contractual și parteneriate:

Contractul de finanțare a fost încheiat la data de 03.09.2020, între ADR Nord, Consiliul Raional Ocnița (lider de proiect) și patru parteneri locali: Primăria Calarașovca, Primăria Unguri, Primăria Arionești și Primăria Pocrovca.

Lucrările de construcție au început în luna noiembrie 2020 în baza Ordinului ADR Nord nr. 88/b din 06.11.2020, fiind executate de către SRL „Magistrala Nistru”, în conformitate cu Contractul de antrepriză nr. 167 din 03.11.2020.

Valoarea lucrărilor de construcție-montaj (LCM) stabilită în contractul de antrepriză a fost **22.297.827,94 MDL**, inclusiv TVA. Lucrările au fost efectuate în baza: Autorizației de construcție nr. 05 din 03.11.2020 eliberată de Consiliul Raional Ocnița.

Activități realizate în cadrul proiectului:

1. **Lucrări de construcții/montaj** – în baza Contractului de antrepriză nr. 167/2020 și a celor 5 acorduri adiționale semnate cu Operatorul economic, care au reglementat ajustările cantitative de lucrări aprobate de Agenția Achiziții Publice.
2. **Servicii de supraveghere tehnică** – contractate prin Contractul nr. 168 din 04.11.2020, cu SRL „TAUMATURG” și un acord adițional aferent.
3. **Panouri informative** – contractate prin Contractul nr. 104/22.08.2017 cu SRL „Creativ Media”, instalate la sediul CR Ocnița și pe șantierul de construcție.

	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului		Agencia de Dezvoltare Regională Nord		Consiliul raional Ocnița
Proiectul nr. 2002: „Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces spre Mănăstirea «Adormirea Maicii Domnului» din satul Călărășeuca”					
Beneficiar:	Consiliul raional Ocnița				
Finanțator:	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională				
Contractat:	24,01 mln lei				
Termen de realizare:	11 luni				
Implementator:	Agenția de Dezvoltare Regională Nord				
Date de contact :	ADR Nord tel./fax: (+373) 231 61980 e-mail: admnord@gmail.com web: www.admnord.md www.fb.com/admnord		 Consiliul raional Ocnița tel./fax: (+373) 271 2 26 50 e-mail: presedinte@ocnita.md web: www.ocnita.md www.fb.com / Consiliul Raional Ocnița		

Indicatori de produs realizați:

- 3,92 km de drum de acces cu trotuare pe ambele părți, asfaltate cu îmbrăcămintă rigidă;
- 2 poduri reconstruite capital;

- 1 stațiune de popas (2 foișoare);
- 1 parcare amenajată;
- 1 grup sanitar;
- 2 panouri informative instalate.

Indicatori de rezultat realizați:

- Infrastructura pentru transport și agrement turistic este funcțională;
- Populația locală este informată despre investiții și importanța obiectivului;
- Au fost organizate 2 cursuri de instruire pentru potențiali prestatori de servicii turistice;
- Sectorul „Turism” a fost integrat în planificarea locală a raionului Ocnîța.

Etape finale:

- Recepția la terminarea lucrărilor s-a desfășurat în baza Procesului-verbal nr. 76 din 22.12.2021.
- Transmiterea bunurilor investiționale a fost oficializată prin Actul de predare-primire nr. 28/1235 din 28.02.2022, aprobat prin Ordinul MADRM nr. 09/b din 22.02.2022.
- Valoarea totală a lucrărilor și serviciilor prestate: 22.481.307,32 MDL.

Asigurarea durabilității:

În anul 2023, prin Dispoziția președintelui raionului Ocnîța nr. 32 din 12.04.2023, și în temeiul HG nr. 236/2019 și HG nr. 873/2020, s-a realizat transmiterea cu titlu gratuit a drumului republican R14.2 Unguri–Otaci, din gestiunea Consiliului Raional Ocnîța în administrarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor.

Descrierea întrebărilor de evaluare și a rezultatelor evaluării:

În vederea evaluării implementării și impactului proiectului finanțat din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), la data de 06.05.2025, ADR Nord a transmis președintelui Consiliului Raional Ocnîța solicitarea nr. 186 privind completarea și returnarea unui Chestionar de evaluare, elaborat cu scopul de a analiza rezultatele și durabilitatea intervenției.

La data de 13.05.2025, ADR Nord a recepționat răspunsul oficial al beneficiarului final, în care se menționează că aproximativ 92% dintre acțiunile prevăzute în Planul de durabilitate au fost realizate, iar proiectul a generat un impact pozitiv, crescând numărul de turiști și pelerini cu circa 35%.

La fel, a fost menționat faptul, că odată cu începerea conflictului armat în țara vecină, la mănăstire au fost cazați peste 150 de refugiați. Circa 10 persoane continuă să locuiască și în prezent pe teritoriul mănăstirii.

Beneficiarul a subliniat că locuitorii satului Calarașovca beneficiază de condiții sporite de mobilitate și siguranță, datorită modernizării infrastructurii centrale.

Pentru a clarifica *perioada estimativă de realizare a activităților restante*, la data de 20.05.2025, ADR Nord a luat legătura cu președintele Consiliului Raional Ocnîța, dl Iurie Plopa, care a confirmat că *resursele necesare pentru elaborarea pliantelor de promovare turistică vor fi planificate în bugetul raional pentru anul 2026*.

Procesul de evaluare a fost realizat în colaborare cu specialiștii Secției Management Integrat al Proiectelor din cadrul ADR Nord – responsabili de monitorizarea și coordonarea proiectului – precum și cu contabilul-șef al agenției, în vederea verificării aspectelor tehnico-financiare.

<i>Rezultatele complete ale evaluării sunt prezentate în secțiunile următoare, la capitolele <u>Concluzii și Recomandări</u>.</i>	
1. Relevanța proiectului	
Corespunde obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului prevederilor strategice, stipulate în documentele de politici ce țin de dezvoltarea regională / locală (spre exemplu: SNDR, SDR, strategiile de dezvoltare social-economică a localității / raionului, planurile de acțiuni, etc.)?	Proiectul „Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces către Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului din s. Calarașovca, r-nul Ocnița” se aliniază în mod clar și direct cu obiectivele strategice ale politicilor publice în domeniul dezvoltării regionale și locale. Acesta corespunde în mod expres: • Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională (SNDR) 2016–2020, prin încadrarea în Obiectivul specific 2: Creștere economică sustenabilă în regiuni, și Măsura 2.3: Consolidarea și dezvoltarea infrastructurii turistice în regiunile de dezvoltare. • Strategiei de Dezvoltare Regională Nord (SDR Nord) 2016–2020, în cadrul Obiectivului specific 2: Creștere economică sustenabilă asigurată în regiuni, și Măsura 2.4: Dezvoltarea potențialului și infrastructurii turistice. • Programului Regional Sectorial pentru sporirea atractivității turistice a Regiunii de Dezvoltare Nord (2017), prin obiectivul general de <i>dezvoltare, valorificare și promovare a potențialului și infrastructurii turistice regionale</i> și obiectivul specific de <i>modernizare și amenajare a destinațiilor turistice în RDN</i>. Pe plan local, proiectul reflectă direcțiile asumate în Planul Local de Dezvoltare socio-economică a raionului Ocnița, care urmărește dezvoltarea infrastructurii turistice și valorificarea patrimoniului istorico-cultural al raionului. Toate aceste politici au generat o sinergie intersectorială, convergând în sprijinirea dezvoltării durabile și creșterii atractivității turistice în Regiunea de Dezvoltare Nord, în care proiectul s-a integrat armonios atât ca viziune, cât și prin rezultate concrete.
Existența cadrului logic al proiectului și calitatea acestuia: Este clar formulată intervenția logică - în ce măsură activitățile propuse pot duce la materializarea rezultatelor, care, prin urmare, vor duce la atingerea scopului proiectului, astfel contribuind la obiectivul general?	Proiectul a fost fundamentat pe o <i>Matrice a cadrului logic (MCL)</i> bine structurată, anexată Cererii de finanțare, în conformitate cu cerințele <i>Instrucțiunii pentru utilizatori privind înaintarea propunerilor de proiecte pentru finanțare din Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR)</i>. MCL a definit în mod clar: • Obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului; • Produsele și rezultatele estimate; • Indicatorii de produs și de rezultat, însoțiți de sursele și mijloacele de verificare; • Activitățile-cheie prevăzute pentru atingerea obiectivelor;

	• Presupuneri, riscurile identificate și măsurile de atenuare corespunzătoare. Activitățile din MCL sunt prezentate în corelare directă cu obiectivele proiectului, ceea ce a permis o urmărire logică și eficientă a progresului. Deși nu au fost incluse toate costurile detaliate per activitate, estimările financiare oferite au fost suficiente pentru gestionarea procesului de implementare. Conform evaluării finale, aproximativ 92% dintre activitățile prevăzute în MCL au fost realizate, ceea ce reflectă o corelare adecvată între planificare și execuție și confirmă eficacitatea cadrului logic în atingerea obiectivului general al proiectului.
Indicatorii de performanță corespund criteriilor SMART?	Indicatorii de produs și de rezultat prevăzuți și realizați în cadrul proiectului sunt, în general, <i>specifici, măsurabili, accesibili, relevanți</i> pentru obiectivele proiectului și, în bună parte, <i>tangibili</i> în termeni de progres și impact. Printre indicatorii realizați se regăsesc: • 3,92 km de drum de acces și trotuare amenajate; • 2 poduri construite; • 1 stațiune de popas cu 2 foișoare; • 1 parcare turistică; • 1 grup sanitar public; • 2 panouri informative; • 2 cursuri de instruire pentru prestatori de servicii turistice; • Planificare și programare locală pentru sectorul turism armonizată în raionul Ocnița. De asemenea, proiectul a asigurat informarea populației privind obiectivul turistic modernizat și a îmbunătățit infrastructura de transport și agrement pentru vizitatori. Totuși, deși indicatorii sunt SMART în cea mai mare parte, <u>nu a fost clar specificat un termen de realizare distinct</u> pentru fiecare indicator în parte în cadrul matricei cadrului logic. Această omisiune reduce parțial capacitatea de a evalua performanța proiectului în raport cu termenele stabilite, deși realizarea fizică a obiectivelor a fost una reușită.
În ce măsură riscurile și ipotezele au fost analizate și luate în considerație? Există oare un mecanism de management al riscurilor?	Riscurile și ipotezele posibile au fost identificate încă din etapa de planificare a proiectului și incluse într-un tabel anexat la Cererea de finanțare, conform cerințelor metodologice. Acest document a cuprins: • Clasificarea riscurilor aferente fiecărui indicator de rezultat; • Descrierea categoriilor de risc; • Măsuri concrete de atenuare și entitățile responsabile de implementarea acestora.

	Planul de risc a oferit un cadru de bază pentru prevenirea sau diminuarea eventualelor obstacole, contribuind la crearea unui context de lucru organizat. Cu toate acestea, în perioada de implementare au apărut <i>provocări neanticipate</i> – inclusiv neconcordanțe în documentația tehnică, necesitatea unor ajustări ale volumelor de lucrări, condiții meteorologice nefavorabile – care au impus <i>luarea de decizii operative</i> în afara cadrului inițial planificat. Grupul de lucru desemnat a intervenit punctual, identificând soluții viabile pentru depășirea acestor dificultăți. Totuși, <i>lipsa unui mecanism procedural clar și activ de monitorizare și actualizare continuă a riscurilor</i> a limitat capacitatea de reacție strategică în unele situații. <u>Concluzie:</u> Deși analiza riscurilor a fost bine structurată în etapa de planificare, mecanismul de management al riscurilor a funcționat mai degrabă reactiv decât preventiv. Pentru viitoare proiecte similare, se recomandă <i>operaționalizarea unui sistem activ de management al riscurilor</i>, cu revizuire periodică și responsabilități monitorizate continuu.
Au fost introduse careva modificări în cadrul proiectului? Dacă da, în ce măsură acestea au dus la îmbunătățirea acestuia?	Pe parcursul implementării proiectului au fost realizate mai multe modificări tehnice și de conținut, justificate de actualizarea documentației de execuție și de situații apărute în teren. Aceste modificări nu au afectat negativ rezultatele planificate, ci dimpotrivă, au contribuit la îmbunătățirea funcțională a infrastructurii construite. Modificări planificate conform Raportului de verificare tehnică nr. 0223-08-20 din 25.08.2020: • Excluderea sectorului de drum PC 22+50 – PC 29+50, echivalent a 700 m, ceea ce a redus lungimea totală a drumului construit de la 4,62 km la 3,92 km; • Amenajarea platformei de staționare a transportului turistic; • Construirea unui trotuar suplimentar cu lățimea de 1,5 m; • Amenajarea terenului pentru containere de deșeuri; • Construcția unui grup sanitar și a două foișoare turistice. Modificări rezultate din constatări tehnice și decizii ale comisiei mixte: • Identificarea unor <i>neconcordanțe în dimensiunile bordurilor pentru trotuare</i>, soluționate prin consultarea proiectantului; • Excluderea unor volume de lucrări inutile (ex. 1590 m de cablu optic, conducte de gaz), fără impact asupra funcționalității obiectivului; • Includerea unei porțiuni de drum până la poarta mănăstirii, inițial omisă din proiect;

	• Elaborarea unui <i>deviz de cheltuieli adițional</i>, pentru acoperirea unor lucrări neprevăzute, necesare finalizării obiectivului. <i>Modificările au permis:</i> • Finalizarea completă și coerentă a traseului până la obiectivul turistic; • Asigurarea siguranței rutiere prin construirea unui parapet și a rigolelor de captare a apelor; • Construcția accesului în curțile locatarilor adiacente traseului; <u>Concluzie:</u> Toate modificările introduse au fost oportune și justificate tehnic, contribuind semnificativ la creșterea calității infrastructurii și a valorii adăugate a proiectului, fără a afecta obiectivele asumate în cererea de finanțare.
Dacă există un plan de durabilitate ca parte integrală a designului proiectului?	Proiectul a beneficiat de un Plan de acțiuni privind asigurarea durabilității, elaborat inițial și atașat la Cererea de finanțare, în care au fost definite măsuri pentru menținerea rezultatelor obținute, corespunzător fiecărui obiectiv specific. După finalizarea implementării și transmiterea oficială a bunurilor investiționale către Consiliul Raional Ocnîța, a fost elaborat un Plan actualizat de durabilitate, care include: • acțiuni concrete pentru menținerea indicatorilor de rezultat; • desemnarea persoanelor responsabile; • stabilirea costurilor per activitate; • indicarea surselor de finanțare (Fondul Rutier și bugetul local); • definirea indicatorilor de progres pentru monitorizare ulterioară. Acest plan a fost aprobat prin <i>Decizia Consiliului Raional Ocnîța nr. 2/14 din 10 iunie 2022</i>. Conform prevederilor, beneficiarul (CR Ocnîța) transmite anual către ADR Nord rapoarte privind nivelul de realizare a acțiunilor prevăzute. Până în prezent, 92% din acțiunile planificate au fost realizate, cu o singură excepție: <i>confecționarea broșurilor pliante pentru promovarea turismului local</i>, activitate amânată din lipsă de surse financiare în bugetul raional. Se preconizează includerea acestei cheltuieli în bugetul pentru anul 2026. <u>Concluzie:</u> Proiectul dispune de un plan de durabilitate funcțional și bine structurat, cu responsabilități clare și mecanisme de monitorizare active, contribuind la asigurarea continuității rezultatelor investiției.
2. Eficiența	
Au fost alocate suficiente resurse în proiect pentru a asigura atingerea obiectivelor/ rezultatelor	Proiectul a fost finanțat integral din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), în cadrul Apelului de propuneri din 2016, fiind aprobat pentru finanțare cu un buget de

propuse? Au fost acestea utilizate în mod adecvat/optim?	24 012 500,00 MDL și inclus în Documentul Unic de Program pentru anii 2017–2020. Contractul de antrepriză nr. 167 din 03.11.2020, încheiat cu SRL „Magistrala-Nistru”, a acoperit lucrările de construcție-montaj, cu o valoare contractuală de 22 297 827,94 MDL (inclusiv TVA). Ulterior, ca urmare a ajustărilor justificate din teren, au fost semnate mai multe <i>Acorduri adiționale</i> pentru includerea și excluderea anumitor lucrări, aprobate de Agenția Achiziții Publice. Suma finală a lucrărilor executate s-a ridicat la 22 323 223,54 MDL. Serviciile de supraveghere tehnică, contractate cu SRL „TAUMATURG”, au avut o valoare finală de 153 583,79 MDL, în urma reducerii stabilite prin Acord adițional. Costul pentru confecționarea panourilor informative a fost de 4 500 MDL, conform contractului încheiat cu SRL „Creativ Media”. Structura finală a cheltuielilor eligibile: • Lucrări de construcții/montaj: 22 323 223,54 lei; • Servicii responsabil tehnic: 153 583,79 lei; • Panouri informative: 4 500 lei. Buget total executat: 22 481 307,32 MDL. <u>Concluzie:</u> Resursele financiare alocate au fost <u>suficiente</u> și <u>utilizate eficient</u> pentru atingerea obiectivelor stabilite. Implementarea financiară a proiectului s-a încadrat în parametrii bugetari, iar ajustările contractuale au contribuit la optimizarea rezultatelor, fără a compromite calitatea sau funcționalitatea investiției.
A fost asigurată respectarea implementării activităților în conformitate cu planul de activitate propus?	Perioada de implementare a proiectului, conform Cererii de finanțare, a fost planificată pentru 18 luni. În baza Contractului de antrepriză nr. 167 din 03.11.2020, durata de executare a lucrărilor a fost stabilită la 11 luni, cu începerea oficială a lucrărilor la data de 06.11.2020, conform Ordinului nr. 88/b emis de ADR Nord. Conform Planului de implementare aprobat, au fost realizate toate <i>grupurile majore de activități</i>, după cum urmează: 1. Actualizarea documentației necesare; 2. Lansarea oficială și constituirea echipei de implementare; 3. Organizarea procedurilor de achiziție publică; 4. Monitorizarea și supravegherea tehnică a lucrărilor; 5. Raportarea periodică către instituțiile responsabile; 6. Desfășurarea campaniei de informare publică; 7. Recepția lucrărilor și darea în exploatare a obiectului finalizat. A fost elaborat un <i>Grafic de execuție a lucrărilor</i> pentru o perioadă de 11 luni, însă condițiile meteorologice nefavorabile din lunile decembrie și ianuarie au generat o întârziere de două luni în finalizarea lucrărilor, ceea ce a condus la semnarea <i>Procesului-</i>

	<i>verbal de recepție la terminarea lucrărilor în luna decembrie 2021, în loc de octombrie.</i> Deși au existat modificări tehnice și ajustări ale volumelor de lucrări (incluși și excluși justificate), acestea nu au compromis Planul de implementare și nu au afectat atingerea obiectivelor generale ale proiectului. <u>Concluzie:</u> Activitățile proiectului au fost implementate în conformitate cu planul de activitate aprobat, în pofida unor ajustări tehnice și întârzieri minore, iar obiectivele și rezultatele preconizate au fost realizate integral.
A fost obținut un raport adecvat între produsele de proiect - cantitatea și calitatea acestora?	Analiza dosarului tehnic și a <i>Raportului narativ final</i> din 31.01.2022 confirmă faptul că proiectul a realizat, în mod corespunzător, toți indicatorii de produs planificați: • 3,92 km de drum de acces modernizat, cu trotuare pe ambele părți; • 2 poduri construite capital; • 1 stațiune de popas dotată cu 2 foișoare; • 1 parcare amenajată; • 1 grup sanitar construit; • 2 panouri informative instalate. În cadrul procedurii de Recepție la terminarea lucrărilor, documentată prin Procesul-verbal nr. 76 din 22.12.2021, nu au fost identificate neconformități sau nemulțumiri privind cantitatea ori calitatea lucrărilor executate. Toate investițiile realizate au fost transmise în gestiunea Consiliului Raional Ocnița. <u>Concluzie:</u> Proiectul a obținut un <i>raport echilibrat și adecvat între cantitatea și calitatea produselor livrate</i>, în conformitate cu cerințele din documentația tehnică și contractuală.
3. Eficacitatea	
Care sunt rezultatele obținute până în prezent?	Conform Cererii de finanțare, proiectul prevedea realizarea a cinci rezultate-cheie: 1. Planificarea și programarea locală armonizată în sectorul turismului în raionul Ocnița; 2. Eficientizarea cooperării între autoritățile publice locale de nivel I și II; 3. Consolidarea capacităților APL II și a celor patru APL I din raion pentru menținerea și dezvoltarea proiectului prin extinderea serviciilor turistice; 4. Dezvoltarea infrastructurii necesare prestării serviciilor de transport și agrement către obiectivul turistic Mănăstirea Calarașovca;

	5. Informarea cetățenilor din zona de implementare privind investițiile realizate și valoarea turistică a obiectivului. Rezultatele realizate în urma implementării proiectului sunt: • A fost <i>construită infrastructura turistică și rutieră</i>, inclusiv drumul de acces, trotuare, stațiune de popas, parcare și grup sanitar; • Cetățenii din localitățile vizate <i>au fost informați</i> prin campanii publice despre obiectivul renovat și importanța dezvoltării turismului; • <i>Două cursuri de instruire</i> pentru potențiali prestatori de servicii turistice au fost organizate; • S-a realizat <i>armonizarea planificării locale</i> în domeniul turismului în raionul Ocnîța, în concordanță cu obiectivele proiectului. <u>Concluzie:</u> Proiectul a fost implementat cu succes la nivel operațional, toate activitățile planificate au fost realizate, iar rezultatele obținute contribuie la atingerea scopurilor strategice locale și regionale. Măsurile de durabilitate au fost puse în aplicare în proporție de 92%, ceea ce asigură un <i>impact pozitiv pe termen lung</i>.
Dacă toate grupurile țintă au acces la / pot utiliza rezultatele / serviciile proiectului?	Toate grupurile țintă identificate în Cererea de finanțare beneficiază direct de rezultatele obținute în cadrul proiectului: • 1.590 de locuitori ai satului Calarașovca; • 1.375 de locuitori ai satului Unguri; • 50 de slujitori ai Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului”. Accesul la infrastructura modernizată (drum asfaltat, trotuare, stații de așteptare, parcare, grup sanitar, podețe și poduri) este <i>asigurat nediscriminatoriu tuturor locuitorilor și vizitatorilor</i>, indiferent de statutul social, economic sau profesional. <u>Concluzie:</u> Proiectul a garantat acces deplin și echitabil tuturor grupurilor țintă la serviciile și facilitățile dezvoltate, contribuind astfel la îmbunătățirea condițiilor de trai, mobilitate și turism religios/cultural în zonă.
Sunt percepute schimbări calitative majore produse de rezultatele proiectului?	În urma implementării proiectului, <i>au fost înregistrate schimbări calitative majore</i>, care au produs un impact vizibil asupra infrastructurii locale, mobilității populației și dezvoltării turismului religios în localitatea Calarașovca. Transformări concrete observate: • Modernizarea completă a drumului de acces către Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”, prevăzut cu trotuare, rigole și intrări amenajate în gospodării;

	• Amenajarea stațiilor de așteptare a transportului public, dotate cu mobilier urban (scaune, urne, flori), care contribuie la confortul locuitorilor și la estetica spațiului public; • Reparația capitală a podurilor și podețelor existente, sporind siguranța rutieră; • Instalarea indicatoarelor rutiere și a marcajelor pietonale, îmbunătățind siguranța circulației; • Crearea unei zone turistice funcționale în preajma mănăstirii, cu parcare, foisoare și grup sanitar, contribuind la organizarea fluxului turistic. Impact social și economic: • Peste 300 de autovehicule tranzitează zilnic drumul modernizat, în principal autocare și automobile care transportă pelerini și turiști; • Creșterea semnificativă a numărului de vizitatori ucraineni, care traversează Punctul Vamal Unguri–Bronița (pietonal); • Păstrarea și valorificarea patrimoniului religios și cultural prin integrarea obiectivului în circuitul turistic național; • Consolidarea relațiilor cu alte ansambluri monahale din regiune și din țările vecine. Locuitorii din s. Calarașovca exprimă un nivel înalt de satisfacție și recunoștință, considerând proiectul un factor determinant pentru modernizarea localității, sporirea atractivității turistice și întărirea identității locale.
În ce măsură au contribuit rezultatele proiectului la atingerea scopurilor (sau a obiectivelor specifice) ale proiectului	Rezultatele obținute în urma implementării proiectului demonstrează o contribuție directă și substanțială la realizarea atât a obiectivului general, cât și a obiectivelor specifice ale intervenției: Indicatori de rezultat atinși: • A fost construită infrastructura pentru prestarea serviciilor de transport și agrement către obiectivul turistic Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”; • Cetățenii din zona de implementare au fost informați cu privire la obiectul renovat, investițiile realizate și importanța dezvoltării turismului; • Au fost desfășurate 2 cursuri de instruire pentru potențialii prestatori de servicii turistice; • A fost realizată planificarea și programarea locală armonizată în sectorul „Turism” la nivelul raionului Ocnița. Impact direct asupra obiectivului general: Realizarea acestor rezultate a facilitat <i>inclusiunea Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” în traseul turistic național nr. 9</i>

	„<i>Bijuteriile arhitectonice medievale</i>”, fapt care confirmă îndeplinirea obiectivului general al proiectului: „Crearea oportunităților de includere în circuitul turistic cultural și religios național și internațional a obiectivului de cult Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, r-nul Ocnîța, contribuind la creșterea potențialului turistic și a gradului de atractivitate a raionului Ocnîța și a Regiunii de Dezvoltare Nord”. Contribuția la obiectivele specifice: 1. Modernizarea infrastructurii de acces a fost realizată prin construcția a 3,92 km de drum (din cei 4,62 km planificați), cu trotuare, poduri și facilități conexe; 2. Promovarea turismului monahal și a culturii locale a fost sprijinită prin îmbunătățirea accesului, amenajarea spațiilor publice și informarea populației. <u>Concluzie:</u> Proiectul și-a atins scopul și obiectivele stabilite în documentele de planificare, consolidând poziția obiectivului turistic în rețelele culturale și religioase naționale și contribuind la dezvoltarea turismului în Regiunea de Dezvoltare Nord.
Intervențiile și instrumentele utilizate în implementarea proiectului au produs efectele așteptate?	Pe parcursul implementării proiectului, au fost utilizate o serie de instrumente și intervenții menite să asigure atingerea rezultatelor planificate. Dintre acestea, se evidențiază: • vizitele de monitorizare efectuate în teritoriu de specialiștii ADR Nord; • ședințele comune cu participarea reprezentanților autorităților publice locale; • întrunirile Grupului de lucru în cadrul ADR Nord. Aceste acțiuni au contribuit în mod direct la realizarea produselor proiectului, care au fost ulterior transmise în gestiunea autorităților locale competente. După finalizarea lucrărilor și transmiterea costurilor investiționale către beneficiarul final, Consiliul Raional Ocnîța a demonstrat angajamentul față de sustenabilitatea proiectului prin elaborarea și aprobarea „Planului de acțiuni privind asigurarea durabilității proiectului”. În ceea ce privește monitorizarea și evaluarea, instrumentele aplicate – analiza dosarului proiectului, discuțiile directe cu reprezentanții liderului de proiect și vizitele în teren – au permis: • analiza riguroasă a conformității procesului de implementare cu cerințele și obiectivele inițiale; • formularea de concluzii privind performanța post-implementare; • elaborarea de propuneri și recomandări adresate beneficiarului final, menite să sprijine durabilitatea și multiplicarea rezultatelor.

	<u>Concluzie:</u> Intervențiile și instrumentele aplicate au fost adecvate, bine sincronizate și eficient implementate, contribuind la atingerea obiectivelor proiectului și la consolidarea capacităților locale de gestionare a investițiilor.
În ce măsură sistemul de MBR aplicat a contribuit la un proces de luare de decizii eficient?	Pentru asigurarea unei implementări eficiente, ADR Nord a desemnat un specialist responsabil de monitorizarea și coordonarea activităților proiectului. Acesta, împreună cu alți specialiști ai agenției, a efectuat vizite periodice în teritoriu, a elaborat note informative și rapoarte privind progresul și provocările întâmpinate. Documentele analizate (procese-verbale, acte de constatare, rapoarte operative) indică faptul că deciziile luate pe parcursul implementării – inclusiv cele ce au presupus modificări ale soluțiilor tehnice inițiale – au fost fundamentate pe date reale colectate în timp util și adoptate cu implicarea tuturor actorilor relevanți: echipa de proiect, specialiști tehnici, autoritățile locale și ADR Nord. Aceste decizii au fost atât oportune, cât și necesare pentru depășirea provocărilor apărute. Pentru o monitorizare continuă, prin Dispoziția nr. 93 din 26.08.2020, președintele raionului Ocnița a desemnat un manager de proiect. Acesta, alături de supraveghetorul tehnic, a transmis săptămânal rapoarte operative privind stadiul lucrărilor. Informațiile din aceste rapoarte au stat la baza convocării unor ședințe operative în teren sau la sediul ADR Nord, care au facilitat identificarea și implementarea rapidă a soluțiilor. ADR Nord a asigurat transparența și informarea continuă a factorilor de decizie, prin transmiterea periodică (trimestrială, semestrială și anuală) a rapoartelor de monitorizare către MADRM. De asemenea, progresul proiectului a fost comunicat constant în cadrul ședințelor CRD Nord și reflectat în mass-media locală și regională, precum și pe pagina web a agenției. <u>Concluzie:</u> Sistemul de monitorizare bazat pe rezultate (MBR) a contribuit la eficiența procesului decizional, oferind un cadru structurat pentru colectarea, analizarea și utilizarea datelor în timp real, facilitând astfel luarea unor decizii bine fundamentate și în timp util.
Cum a fost gestionat proiectul?	În baza procesului de implementare a proiectului și a rezultatelor obținute la finalul acestuia, se poate concluziona că proiectul a fost gestionat bine la etapa de implementare, deși au apărut unele provocări pe parcurs. Toate provocările întâlnite în procesul de implementare au fost analizate și discutate, iar soluțiile au fost stabilite în cadrul ședințelor de lucru organizate de către ADR Nord, atât în teren, cât și la sediul agenției, cu participarea tuturor actorilor implicați și responsabili de implementare a proiectului.

	Autoritățile locale și antreprenorii au participat activ la ședințele echipei de implementare a proiectului, comunicând constant pentru a asigura un impact pozitiv și durabil.
4. Impactul	
Care este impactul global al proiectului deja observat și cel potențial?	Proiectul „Modernizarea infrastructurii turistice, prin construcția drumului de acces către Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, r-nul Ocnița” a generat un impact semnificativ atât la nivel local, cât și la nivel raional și regional. <u>Impact observat:</u> • La nivel local, construcția a 3,92 km de drum modernizat cu îmbrăcăminte rigidă și trotuare pe ambele părți, precum și reabilitarea capitală a 2 poduri, a îmbunătățit considerabil condițiile de deplasare în siguranță pentru locuitorii satului Calarașovca, dar și pentru participanții la trafic – inclusiv șoferii celor circa 300 de autovehicule care tranzitează zilnic localitatea. • Amenajarea infrastructurii adiacente (stațiune de popas cu 2 foișoare, parcare, grup sanitar) în proximitatea Mănăstirii a sporit atractivitatea zonei pentru pelerini și turiști, contribuind la creșterea fluxului de vizitatori atât la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului”, cât și la Rezervația peisagistică „Calarașovca”. Impact potențial: • La nivel raional și regional, proiectul contribuie la dezvoltarea durabilă a turismului religios și ecologic, oferind un model de valorificare a patrimoniului natural și spiritual în beneficiul comunităților locale. Numărul de turiști și pelerini a crescut cu circa 35%. • Prin creșterea numărului de vizitatori, proiectul are potențialul de a stimula inițiative economice locale (servicii turistice, artizanat, agroturism), generând <i>oportunități de dezvoltare pentru întreprinderi mici și mijlocii</i>, precum și noi locuri de muncă.

	<u>Concluzie:</u> Impactul deja observat este pozitiv și vizibil în calitatea infrastructurii, mobilitatea locuitorilor și atractivitatea turistică a zonei. Impactul potențial al proiectului include consolidarea turismului durabil, dinamizarea economiei locale și integrarea regiunii într-un circuit turistic coerent la nivel național.
Care a fost contribuția proiectului la atingerea obiectivului general?	Obiectivul general al proiectului a fost formulat astfel: „<i>Crearea oportunităților de includere în circuitul turistic cultural și religios național și internațional a obiectului de cult Mănăstirea «Adormirea Maicii Domnului» din s. Calarașovca, r-nul Ocnița, contribuind la creșterea potențialului turistic și a gradului de atractivitate a raionului Ocnița și a Regiunii de Dezvoltare Nord.</i>” Proiectul a contribuit la atingerea acestui obiectiv prin: • Modernizarea infrastructurii de acces: construcția celor 3,92 km de drum, trotuare și reabilitarea podurilor a facilitat accesul în condiții de siguranță și confort către obiectivul religios și turistic. • Dezvoltarea infrastructurii turistice adiacente: amenajarea parcurii, a foișoarelor și a grupului sanitar a îmbunătățit considerabil experiența vizitatorilor și capacitatea de primire a zonei. • Integrarea în circuitul turistic: Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” a fost inclusă în <i>circuitul turistic cultural și religios național nr. 9 „Bijuteriile arhitectonice medievale”</i>, consolidând astfel vizibilitatea sa la nivel național și internațional. Prin aceste intervenții, a fost valorificat un obiectiv de patrimoniu religios cu o semnificație istorică importantă (ctitorit în sec. XVIII), ceea ce a determinat: • creșterea fluxului de vizitatori cu circa 35% (pelerini și turiști); • dezvoltarea potențialului turistic al raionului Ocnița; • creșterea atractivității Regiunii de Dezvoltare Nord ca destinație culturală și ecologică. <u>Concluzie:</u> Proiectul a avut o contribuție directă și substanțială la atingerea obiectivului general, oferind condițiile necesare pentru integrarea durabilă a Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” și a zonei în circuitele turistice, ceea ce susține dezvoltarea economică și culturală a regiunii.
Ce factori externi eventuali ar putea pune în pericol impactul direct?	Deși proiectul a generat un impact pozitiv vizibil și și-a atins obiectivele imediate, sustenabilitatea și multiplicarea acestui impact pot fi afectate de o serie de factori externi așa ca: 1. Insuficiența resurselor financiare la nivel local Limitările bugetare ale Consiliului Raional Ocnița pot zădărnici continuarea lucrărilor de infrastructură, în special finalizarea

	traseului rutier care leagă Mănăstirea Calarașovca de Punctul Vamal Unguri. Această conexiune este strategică pentru atragerea turiștilor din Ucraina și alte țări vecine. Lipsa acestor investiții poate reduce accesibilitatea și atractivitatea zonei, afectând indirect dezvoltarea turismului local și a economiei conexe. 2. Conflictul armat din Ucraina Pe termen mediu și lung, instabilitatea regională poate descuraja fluxurile turistice transfrontaliere, afecta imaginea de destinație sigură și compromite eforturile de integrare a zonei în circuitele internaționale de turism religios și cultural. <u>Concluzie:</u> Acești factori externi evidențiază necesitatea consolidării cooperării interinstituționale (la nivel local, regional și central) și atragerii de <i>resurse financiare complementare</i> prin accesarea fondurilor disponibile pentru turism, infrastructură și patrimoniu din surse naționale și internaționale. Numai prin astfel de eforturi coordonate se poate asigura continuitatea și extinderea efectelor pozitive ale investiției.
Care sunt efectele globale directe și indirecte, potențiale și/sau deja manifestate, sub aspect pozitiv sau negativ?	Efecte pozitive directe : • Îmbunătățirea siguranței rutiere și a calității vieții prin modernizarea drumului de acces – inclusiv trotuare, rigole, marcaje și indicatoare rutiere. Aceste îmbunătățiri au redus riscurile de accidente și au sporit confortul locuitorilor și al vizitatorilor. • Creșterea fluxului de turiști și pelerini cu circa 35%, consolidând poziția localității Calarașovca ca destinație religioasă și Eco turistică, cu beneficii directe asupra dezvoltării zonei. Efect extern: • Creșterea fluxului de refugiați din Ucraina – ca urmare a conflictului armat din țara vecină, peste 150 de refugiați au fost cazaci la Mănăstire. În prezent mai locuiesc circa 10 persoane. Efecte pozitive indirecte (potențiale): • Dinamizarea economiei locale prin stimularea activităților conexe (prestatori de servicii turistice, alimentație publică, artizanat), ceea ce poate conduce la crearea de locuri de muncă și venituri suplimentare pentru populație. • Creșterea vizibilității raionului Ocnîța și a Regiunii de Dezvoltare Nord în rândul turiștilor naționali și internaționali, cu potențial de atragere a investițiilor în infrastructură și servicii. Efecte negative (potențiale sau deja manifestate): • Lipsa unei conexiuni rutiere până la Punctul Vamal Unguri, care limitează semnificativ accesul internațional și capacitatea

	zonei de a se integra într-un circuit turistic transfrontalier coerent. <u>Concluzie:</u> Efectele pozitive – atât cele deja manifestate, cât și cele potențiale – sunt semnificative și susțin dezvoltarea durabilă a regiunii. Totuși, <i>a asigura continuitatea impactului</i>, este necesar: • gestionarea atentă a riscurilor externe (geopolitice, financiare); • continuarea investițiilor în infrastructura de acces; • diversificarea ofertei turistice locale.
5. Durabilitatea	
Există un plan de durabilitate ca parte integrală a designului proiectului? Sunt alocate resursele necesare pentru implementarea lor? Sunt responsabilitățile părților stipulate clar?	Proiectul include un Plan de durabilitate, elaborat și aprobat prin <i>Decizia nr. 2/14 a Consiliului Raional Ocnița din 10.06.2022</i>, ceea ce confirmă faptul că aspectele legate de sustenabilitate au fost luate în considerare încă din faza de planificare și design a intervenției. În cadrul aceleiași decizii a fost desemnată și o persoană responsabilă pentru coordonarea implementării planului de acțiuni, ceea ce reflectă asumarea instituțională a durabilității. Conținutul planului și claritatea responsabilităților: Planul prevede măsuri concrete și responsabilități bine definite, printre care: • Întreținerea permanentă a drumului, inclusiv lucrări de reparații curente, amenajare și salubritate – responsabilitate asumată de Consiliul Raional Ocnița și de autoritățile locale; • Finanțarea întreținerii prin resurse din Fondul Rutier și bugetul local al satului Calarașovca; • Amenajarea infrastructurii turistice complementare (stații de așteptare, spații verzi, trotuare), activitate deja realizată din bugetul raional; • Predarea porțiunii de drum republican R14.2 în gestiunea Î.S. <i>Administrația de Stat a Drumurilor</i>, care asigură întreținerea acestei porțiuni. Alocări financiare și aspecte sensibile: Pentru majoritatea activităților fizice, resursele financiare sunt identificate și deja mobilizate. Totuși, <i>componenta de promovare turistică</i> – inclusă în planul de durabilitate sub forma elaborării de pliante și materiale informative – nu beneficiază încă de finanțare. Se preconizează includerea acestei cheltuieli în bugetul raional pentru anul 2026. <u>Concluzie:</u> Proiectul dispune de un Plan de durabilitate, aprobat prin Decizia CR Ocnița, care stabilește responsabilități precise și surse de finanțare pentru menținerea infrastructurii fizice realizate. Cu toate acestea, implementarea completă a planului – în special în ceea ce privește <i>promovarea turistică</i> – va necesita identificarea

	resurse suplimentare, fie din bugetele locale/raionale, fie din proiecte complementare finanțate extern.
Este asigurată asumarea responsabilității beneficiarilor față de rezultatele obținute?	Beneficiarul final – Consiliul Raional Ocnița, în colaborare cu autoritățile locale din s. Calarașovca – și-a asumat responsabilitatea de menținere a rezultatelor obținute în cadrul proiectului. În urma vizitei de monitorizare post-implementare, specialiștii Secția Monitorizare și Evaluare a ADR Nord au constatat, că aproximativ 92% din activitățile prevăzute în Planul de durabilitate au fost realizate. Progrese în menținerea rezultatelor proiectului: Obiectiv 1 – <i>Întreținerea infrastructurii rutiere:</i> • Au fost instalate semne de circulație și marcaje pietonale, contribuind la sporirea siguranței rutiere; • Lucrările de salubritate și întreținere a drumului sunt efectuate regulat de autoritățile locale. Obiectiv 2 – <i>Dezvoltarea infrastructurii rurale:</i> • Construcția și amenajarea a 4 stații de așteptare pentru transport public, echipate cu scaune și urne; • Instalarea infrastructurii rutiere complementare (indicatoare, elemente de siguranță); • Finalizarea popasului turistic din vecinătatea Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului”, prin adăugarea unui foișor și a unei fântâni de mină pentru alimentarea cu apă a sistemului sanitar; • Asfaltarea curții mănăstirii, ceea ce a îmbunătățit funcționalitatea și aspectul zonei; • Amenajarea unui spațiu verde pe marginea drumului, ce contribuie la valorizarea peisagistică a traseului. Aspect nerealizat: • Activitatea privind elaborarea pliantelor de promovare turistică, prevăzută în Planul de durabilitate, nu a fost realizată. → Conform explicațiilor furnizate de Consiliul Raional Ocnița, resursele financiare necesare nu au fost disponibile în anul 2025, însă activitatea a fost reprogramată pentru bugetul anului 2026. <u>Concluzie:</u> Beneficiarul final și-a asumat în mod responsabil gestionarea rezultatelor proiectului, cu un nivel ridicat de îndeplinire a măsurilor prevăzute în planul de durabilitate. Activitățile întreprinse denotă angajament instituțional și preocupare pentru valorificarea durabilă a investiției. Singura activitate restantă – promovarea turistică – necesită <i>suport bugetar</i>, dar este deja planificată pentru un exercițiu financiar viitor.

Existența cadrului de politici adecvat pentru menținerea corespunzătoare a rezultatelor proiectului?	Proiectul beneficiază de un <i>cadru strategic și politic coerent</i>, care susține <i>menținerea și valorificarea rezultatelor</i> în domeniul dezvoltării turismului local și regional. Documente strategice relevante: • Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Ocnița 2017–2022 – care abordează turismul ca subcomponentă a Dezvoltării economice, în cadrul Direcției strategice V – Asigurarea echilibrului ecologic prin protecția mediului și dezvoltarea potențialului turistic. → Obiectiv specific 5.3: „<i>Dezvoltarea și promovarea turismului</i>” • Strategia de dezvoltare a turismului „Turism 2020” • Planul Regional Sectorial în domeniul turismului din Regiunea de Dezvoltare Nord (2016) • Strategia de Dezvoltare Regională Nord 2016–2020 Aceste documente prevăd obiective și măsuri precum: • Modernizarea și amenajarea infrastructurii turistice; • Includerea destinațiilor locale în circuitul turistic internațional; • Diversificarea instrumentelor de promovare turistică; • Valorificarea patrimoniului cultural și religios. Legătura proiectului cu politicile strategice: Proiectul „Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces către Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca” a fost inclus în <i>Planul de acțiuni al strategiei raionale</i>, cu o perioadă de implementare preconizată pentru 2017–2020 și un buget estimativ de 24.000.000 lei. Limite și riscuri: Analiza gradului de implementare relevă că: • Infrastructura fizică a fost realizată conform planificării, respectând prioritățile strategice; • Componentele de promovare turistică (ex. materiale informative, campanii de marketing) au fost realizate doar parțial, din cauza lipsei resurselor financiare suficiente; • Activitățile restante sunt planificate spre includere în <i>bugetul raional pentru anul 2026</i>. <u>Concluzie:</u> Există un <i>cadru de politici adecvat și favorabil</i> care sprijină menținerea rezultatelor proiectului, în special în ceea ce privește infrastructura turistică. Cu toate acestea, realizarea integrală a măsurilor planificate – în special cele legate de promovarea turismului religios și cultural – depinde de viitoare alocări bugetare și de capacitatea autorităților de a menține un efort constant de mobilizare a resurselor și monitorizare strategică.
---	--

Existenta capacităților instituționale și manageriale pentru asigurarea viabilității rezultatelor proiectului?	Proiectul beneficiază de un cadru instituțional și managerial, care asigură continuitatea și viabilitatea rezultatelor obținute. Transferul infrastructurii și delimitarea responsabilităților: În baza <i>Dispoziției președintelui raionului Ocnița nr. 32 din 12.04.2023</i>, porțiunea de drum național republican R14.2 Unguri–Otaci a fost transmisă cu titlu gratuit către <i>Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor”</i>. Procesul a fost oficializat prin Actul de predare-primire din 25.08.2023 cu titlul gratuit, care a inclus și transferul aferent de terenuri, mijloace fixe și alte active de infrastructură. Capacitatea operațională: Drumul este în prezent administrat de S.A. „Drumuri-Edineț”, o întreprindere specializată cu experiență vastă în: • construcția și întreținerea drumurilor publice; • operarea în raioanele Edineț, Briceni, Dondușeni și Ocnița; mobilizarea eficientă a resurselor tehnice, umane și logistice pentru menținerea infrastructurii în parametri corespunzători. Informațiile privind capacitatea operațională a instituției au fost confirmate de beneficiarul final, în cadrul <i>Chestionarului de monitorizare completat la 13.05.2025</i>. <u>Concluzie:</u> Transferul responsabilității către instituții publice specializate – precum Administrația de Stat a Drumurilor și S.A. „Drumuri-Edineț” – reprezintă o măsură esențială pentru sustenabilitatea tehnică și managerială a proiectului. Acest cadru instituțional oferă garanții viabile pentru întreținerea pe termen lung a infrastructurii realizate și pentru valorificarea durabilă a investițiilor efectuate.
6. Aspecte transversale	
6.1 <u>Respectarea egalității de gen:</u> Interesele practice, ce țin de respectarea egalității între genuri, au fost luate în considerație în cadrul proiectului?	Pe parcursul implementării, proiectul a respectat <i>principiile de egalitate de gen, nediscriminare și incluziune socială</i>, asigurând acces egal la beneficiile proiectului pentru toate categoriile de populație – indiferent de gen, vârstă sau origine etnică. Acces echitabil la rezultate: • Proiectul a fost conceput astfel încât îmbunătățirea infrastructurii rutiere și a facilităților turistice să aducă beneficii tuturor locuitorilor localității, inclusiv femeilor, bărbaților, persoanelor în etate, copiilor și tinerilor. • Modernizarea drumului și a infrastructurii conexe (trotuare, marcaje, stații de așteptare) a contribuit la sporirea nivelului de siguranță și accesibilitate pentru întreaga populație. Egalitate în procesul de implementare: • Echipa de implementare a fost constituită cu respectarea principiului egalității de gen, asigurând o participare echilibrată

	a femeilor și bărbaților în toate etapele – de la luarea deciziilor până la activitățile tehnice și administrative. • Procesul de consultare și coordonare cu actorii locali s-a realizat într-un mod transparent și incluziv, fără discriminare sau excludere a vreunui grup. <u>Concluzie:</u> Proiectul a integrat cu succes dimensiunea egalității de gen, atât prin abordarea nediscriminatorie a beneficiarilor, cât și prin implicarea echitabilă a femeilor și bărbaților în echipa de implementare. Astfel, a contribuit la promovarea incluziunii sociale și la consolidarea unei abordări echitabile în procesele de dezvoltare locală.
6.2 <u>Respectarea necesităților privind protecția mediului:</u> - Au fost aspectele ecologice analizate în modul corespunzător la etapa de elaborare a proiectului? - Influența proiectului asupra stării mediului pozitivă sau negativă și măsurile prevăzute pentru ameliorarea acestora?	La etapa de elaborare a proiectului, au fost analizate în mod corespunzător toate aspectele ecologice relevante. Proiectul a fost conceput în conformitate cu reglementările ecologice naționale, fiind obținute toate avizele și coordonările necesare din partea instituțiilor abilitate în domeniul protecției mediului. Această abordare a asigurat respectarea cerințelor legale privind impactul asupra mediului înconjurător. Influența globală a proiectului asupra stării mediului este pozitivă, datorită următoarelor măsuri implementate: • Promovarea tehnologiilor de construcție nepoluante, care respectă normele ecologice în vigoare; • Amenajarea rigolelor pentru captarea apelor pluviale, contribuind la prevenirea eroziunii solului și acumulării de apă pe carosabil; • Crearea și întreținerea de spații verzi adiacente drumului, care îmbunătățesc microclimatul și contribuie la estetica peisajului; • Facilitarea accesului organizat către obiective turistice și religioase, reducând astfel presiunea haotică asupra zonelor naturale și sprijinind gestionarea durabilă a fluxurilor de vizitatori. <u>Concluzie:</u> Proiectul a fost elaborat și implementat cu respectarea principiilor de protecție. Măsurile prevăzute au avut un impact ecologic pozitiv atât la nivel local, cât și regional, contribuind la protejarea resurselor naturale și la susținerea dezvoltării durabile în zonă.
6.3 <u>Gradul de afiliere la practicile de bună guvernare:</u> - Dacă da, atunci cum? Dacă nu, atunci de ce? - Transparența și regularitatea raportării financiare și de performanță; existența unui sistem adecvat de monitorizare internă?	Proiectul s-a aliniat în mare măsură principiilor și practicilor de bună guvernare, demonstrând <i>transparență, responsabilitate instituțională, monitorizare constantă și implicare publică</i>. Măsuri implementate: • Transparență informațională: - o Publicarea constantă de informații relevante pe site-ul ADR Nord; - o Postări și actualizări pe rețelele sociale; - o Instalarea de panouri informative în teren, cu detalii despre proiect, sursele de finanțare și valoarea investiției.

- Respectarea principiului de incluziune socială?	• Raportare financiară și tehnică regulată: - o Rapoarte trimestriale, semestriale și anuale transmise către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR); - o Rapoarte semestriale de progres prezentate în cadrul ședințelor Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Nord. Aceste practici au consolidat responsabilitatea administrativă și au demonstrat existența unui mecanism de monitorizare internă eficient. Respectarea principiului incluziunii sociale: Proiectul a fost destinat întregii comunități și a urmărit îmbunătățirea condițiilor de viață pentru toți locuitorii. Cu toate acestea, designul inițial nu a inclus componente specifice dedicate persoanelor cu nevoi speciale (ex. infrastructură adaptată pentru persoane cu dizabilități), ceea ce limitează aplicarea deplină a principiului incluziunii. <u>Concluzie:</u> Proiectul demonstrează un grad ridicat de afiliere la practicile de bună guvernare, prin transparență, raportare regulată și monitorizare instituțională eficientă. Totuși, pentru proiectele viitoare este recomandată o integrare mai riguroasă a principiilor de incluziune socială, pentru a asigura accesul egal și adaptat tuturor grupurilor vulnerabile din comunitate.
<u>6.4 Respectarea Drepturilor Omului:</u> - Dacă proiectul contribuie activ la promovarea drepturilor omului? - S-a făcut analiza referitor la grupurile țintă care au (avut) de câștigat sau de pierdut?	Contribuția proiectului la promovarea drepturilor omului: Proiectul a contribuit în mod activ la promovarea și respectarea drepturilor omului, prin: • Facilitarea accesului echitabil la infrastructură modernizată, indiferent de vârstă, gen, statut social sau etnie; • Crearea unui mediu sigur și funcțional, care asigură dreptul fundamental la mobilitate și siguranță în spațiul public; • Modernizarea drumului principal din localitate și amenajarea trotuarelor, marcajelor, stațiilor de așteptare și spațiilor publice – toate orientate spre îmbunătățirea calității vieții și a accesului la resurse comune. Proiectul s-a aliniat prevederilor Legii nr. 352/2006 privind organizarea și desfășurarea activității turistice în Republica Moldova, în special: • Art. 4, care prevede utilizarea rațională a resurselor turistice și conservarea mediului; • Art. 5, privind integrarea patrimoniului turistic național în circuitul internațional – reflectată prin includerea Mănăstirii Calarașovca în traseele tematice. Analiza grupurilor țintă: Grupurile țintă vizate și beneficiarii direcți ai proiectului au fost: • Locuitorii satului Calarașovca;

	• Pelerinii și turiștii care vizitează Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” și Rezervația peisagistică; • Participanții la trafic și categoriile vulnerabile (vârstnici, copii). Nicio categorie nu a fost exclusă sau dezavantajată în mod intenționat. Dimpotrivă, proiectul a contribuit la: • Creșterea echității în accesul la infrastructură; • Îmbunătățirea siguranței rutiere și a esteticii spațiului public; • Valorificarea patrimoniului cultural și natural într-un mod incluziv și durabil. Concluzie: Proiectul a respectat și promovat principiile drepturilor omului, oferind acces egal la servicii și infrastructură, fără discriminare. Prin racordarea la legislația națională în domeniul turismului și mediului, precum și prin orientarea către beneficiul comunității, proiectul a sprijinit o dezvoltare democratică, sustenabilă și incluzivă, consolidând coeziunea socială și dreptul tuturor la un spațiu public sigur și funcțional.
6.5 În ce măsură conținutul proiectului corespunde necesităților specifice ale grupurilor țintă?	Proiectul a fost conceput și implementat în deplină concordanță cu nevoile specifice ale grupurilor țintă identificate, respectiv: • Cei 1.590 de locuitori ai satului Calarașovca, beneficiari direcți ai infrastructurii modernizate; • Comunitatea religioasă și cei 50 de slujitori ai Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului”; • Pelerinii și turiștii naționali și internaționali care vizitează zona. Pentru locuitorii din Calarașovca: • <i>Modernizarea drumului central</i> a îmbunătățit în mod semnificativ condițiile de circulație pietonală și rutieră, sporind siguranța și confortul participanților la trafic; • <i>Construirea a 4 stații de așteptare</i> a transportului public, dotate corespunzător, a adus beneficii concrete pentru locuitori, persoane vârstnice, elevi și alte categorii dependente de transportul public; • <i>Amenajarea spațiilor adiacente drumului</i> a contribuit la îmbunătățirea esteticii și a calității vieții în localitate. Pentru comunitatea religioasă și pelerini: • Infrastructura rutieră realizată până la Mănăstire, precum și asfaltarea curții interioare a lăcașului au facilitat accesul vizitatorilor, în special al celor în vârstă și al grupurilor organizate; • Aceste intervenții contribuie la creșterea atractivității zonei ca destinație de turism religios, consolidând rolul Mănăstirii în circuitul spiritual și cultural național și internațional. Concluzie: Conținutul proiectului corespunde în mod direct și eficient necesităților reale ale comunității locale și ale mănăstirii,

	oferind soluții concrete pentru îmbunătățirea mobilității, accesului la servicii publice, siguranței și valorificării turistice a zonei. Relevanța ridicată a intervenției este confirmată de gradul înalt de satisfacție și utilizare a infrastructurii de către grupurile țintă vizate.
Concluzii: 1. Relevanța proiectului este ridicată, acesta fiind pe deplin aliniat cu strategiile naționale, regionale și locale de dezvoltare socio-economică și turism: SNDR, Strategia de Dezvoltare Regională Nord și Strategia raionului Ocnița. Proiectul a răspuns direct nevoilor reale ale comunității locale și ale obiectivului turistic. 2. Obiectivul general al proiectului a fost atins integral, iar obiectivele specifice au fost realizate în proporție de peste 90%, confirmând eficiența planificării, implementării și coordonării interinstituționale. 3. Indicatorii de produs și rezultat au fost atinși conform prevederilor: 3,92 km de drum modernizat, 2 poduri reabilite, trotuare, foșoare, parcare, grup sanitar și panouri informative – toate contribuind la accesibilitatea, siguranța și atractivitatea turistică a zonei. 4. Eficiența utilizării resurselor financiare a fost demonstrată prin documente justificative, investiția de 22 481 307,32 lei din FNDR fiind utilizată în conformitate cu prevederile legale și contractuale. 5. Durabilitatea proiectului este asigurată în proporție de aproximativ 92%, majoritatea acțiunilor fiind implementate conform Planului de acțiuni aprobat de CR Ocnița. <i>Singura activitate restantă – promovarea turistică (broșuri) – urmează a fi realizată după planificarea fondurilor în bugetul pe 2026.</i> 6. Cadrul instituțional și legal este favorabil pentru menținerea rezultatelor pe termen lung: drumul a fost transmis către <i>Î.S. Administrația de Stat a Drumurilor</i>, iar autoritățile raionale și locale continuă implicarea în menținerea infrastructurii și promovarea obiectivului turistic. 7. Impactul social, economic și cultural este semnificativ, reflectat în: • îmbunătățirea condițiilor de trai și mobilitate pentru populația locală; • creșterea cu circa 35% a numărului de turiști și pelerini; • cazarea în cadrul Mănăstirii a peste 150 de refugiați din Ucraina; • includerea Mănăstirii în circuitul turistic național tematic. 8. Factori externi precum războiul din Ucraina și insuficiența fondurilor locale pot afecta <i>sustenabilitatea impactului și dezvoltarea ulterioară</i>, în special în absența unei conexiuni rutiere cu Punctul Vamal Unguri, necesară pentru fluxurile turistice transfrontaliere. 9. Proiectul a demonstrat aliniere la principiile bunei guvernări, protecției mediului, egalității de gen și drepturilor omului, fiind implementat într-un mod <i>transparent, legal și responsabil</i>. Totuși, <i>dimensiunea incluziunii persoanelor cu nevoi speciale</i> nu a fost pe deplin integrată, ceea ce reprezintă o oportunitate clară de îmbunătățire în viitoare intervenții similare.	

Recomandări:

1. Finalizarea Planului de durabilitate prin alocarea resurselor necesare în bugetul Consiliului Raional Ocnița pentru anul 2026, în vederea elaborării și distribuției pliantelor și materialelor de promovare turistică a Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” și a zonei înconjurătoare.

2. Extinderea infrastructurii turistice prin construcția tronsonului de drum care leagă Mănăstirea de Punctul Vamal Unguri, pentru a facilita accesul turiștilor străini, în special din Ucraina, și pentru a valorifica potențialul de dezvoltare a turismului transfrontalier.

3. Consolidarea cooperării interinstituționale între Consiliul Raional Ocnița, autoritățile publice locale și Î.S. „Drumuri-Edineț”, pentru a asigura o întreținere durabilă, eficientă și coordonată a infrastructurii rutiere modernizate.

4. Integrarea principiilor de incluziune socială în proiectele viitoare, prin prevederea de soluții de accesibilitate pentru persoane cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile, astfel încât intervențiile publice să promoveze echitate, diversitate și acces universal.

5. Valorificarea proiectului ca model de bună practică la nivel regional, prin diseminarea rezultatelor, lecțiilor învățate și mecanismelor de implementare către alte autorități publice locale și regionale din Regiunea de Dezvoltare Nord, în scopul multiplicării impactului și inspirării de proiecte similare.

Anexe

(Instrumentele de evaluare utilizate, Lista persoanelor intervievate, sursele documentare ș.a.)

Instrumentele de evaluare utilizate:

1. Analiza surselor documentare
2. Discuții cu persoanele implicate în implementarea proiectului
3. Discuții cu reprezentanții CR Ocnița.

Lista persoanelor intervievate

Data	Instituția/localitatea	Numele, prenumele	Funcția
mai 2025	ADR Nord, mun. Bălți	Constantin BÂNDIU	Șeful secției SMIP, ADR Nord
mai 2025	ADR Nord, mun. Bălți	Svetlana BAZATIN	Contabil șef, ADR Nord
aprilie – mai 2025	ADR Nord, mun. Bălți	Ala CUCU	Șefa SME, ADR Nord
20.05.2025	CR Ocnița	Iurie POPA	Președintele raionului Ocnița

Lista documentelor analizate:

1. Cererea de finanțare a proiectului „Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces către Mănăstirea “Adormirea Maicii Domnului” din s. Calarașovca, r-ul Ocnița”
2. Notele informative privind implementarea proiectului.
3. Contractele de antrepriză și prestare a serviciilor încheiate în cadrul proiectului.
4. Procesele verbale ale ședințelor de lucru și vizitelor de monitorizare.

5. Actele de primire-predare a obiectelor.
6. Rapoartele narrative privind activitatea desfășurată în cadrul proiectului.
7. Planul de asigurare a durabilității proiectului pentru a. 2022–2026 aprobat prin Decizia CR Ocnîța.
8. Actul de transmitere cu titlu gratuit a drumului național republican R 14.2 RM către ÎS Administrația de Stat a drumurilor.

Raportor: **Nina BÂNDIU**

Specialist Secție Monitorizare și Evaluare, ADR Nord

Supervizor: **Ala CUCU**

Șef Secție Monitorizare și Evaluare, ADR Nord

Coordonat: **Maria PRISACARI**

Director ADR Nord

